It Twalûk

School voor speciaal onderwijs

Protocol Meldcode

Meldcode met afwegingskader

It Twalûk is een school voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs. Dit protocol is tot stand gekomen op basis van het Voorbeeldprotocol Onderwijs van de LVAK.

Inhoud

De meldcode **3**

Overzicht wettelijk verplichte stappen 3

Documenteren en beslismomenten **4**

Aandachtspunten bij het documenteren 4
Stap 1: In kaart brengen van signalen 4
Stap 2: Collegiale consultatie 5
Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) 5
Stap 4: Wegen van de ernst m.b.v. het afwegingskader 6
Stap 5: Beslissen 7
Meldnormen: situaties van onveiligheid 8

Wettelijke verplichtingen **9**

Verantwoordelijkheid t.a.v. de vijf stappen 9
Implementatie van het protocol 9
Vertrouwelijke informatie 10
Beroepsgeheim in relatie tot het meldrecht 10
Documenteren in ParnasSys 11
Verwijsindex 11
Participatie van kinderen: hoorrecht 12

Bijlage 1: definities en voorbeelden van situaties van onveiligheid **13**

Acute onveiligheid 13
Structurele onveiligheid 14
Disclosure (onthulling) 14

Bijlage 2: de vijf stappen van de meldcode **15**

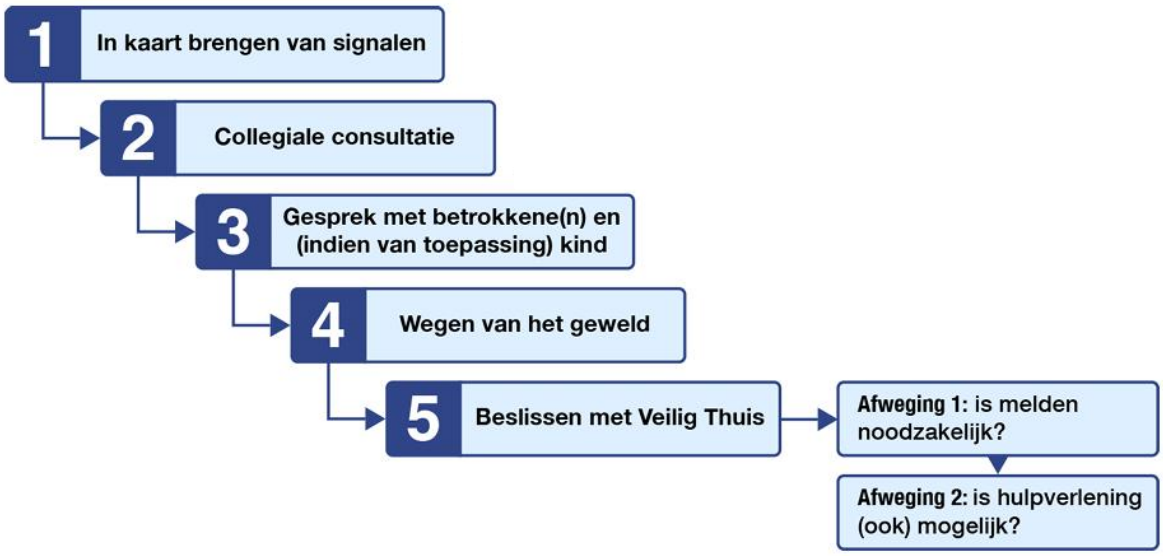
De meldcode

De meldcode is een stappenplan dat professionals helpt bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het geeft duidelijk aan wat je moet doen om passende hulp te organiseren en wanneer je moet melden bij Veilig Thuis.

De meldcode is vooral bedoeld om de ouder(s) op de hoogte te stellen en te houden van de zorg die er is. Het doel is daarnaast om de ouder in een zo vroeg mogelijk stadium te motiveren om hulp te accepteren.

De meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en het *Afwegingskader*. Zie pag. 8 voor een overzicht van de situaties waarin je als beroepskracht altijd moet melden bij Veilig Thuis.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Documenteren en beslismomenten (bron: Augeo)

Aandachtspunten bij het documenteren

De stappen van de meldcode helpen bij het zorgvuldig en daadkrachtig samenwerken bij zorgen. Om te voorkomen dat zorgen blijven liggen helpt het om systematisch samen de stappen te doorlopen, na elke stap af te wegen wat de vervolgstap is en vervolgafspraken te maken. Documenteer dit goed; noteer zowel de afweging als de gemaakte beslissing zodat duidelijk is waarom een bepaalde beslissing is genomen.
De stappen van de meldcode volgen doe je niet alleen, maar in samenspraak met anderen. Dat voorkomt een tunnelvisie en helpt je bij het maken van zorgvuldige afwegingen. Om te voorkomen dat zorgen blijven liggen maak je na elke stap duidelijke beslissingen over de vervolgstap. En spreek je af wie het proces bewaakt.
De meldcode is gebaseerd op zoveel mogelijk openheid naar ouders en kinderen. Werk transparant in alle stappen, werk met ouders en kind samen. Als het goed is, is alles wat je noteert in een dossier al bekend bij ouders en/of bij de jongere. Dossiers en informatie over de genomen stappen zijn wettelijk toegankelijk voor cliënt/patiënt/leerling. Hieronder vind je per stap aandachtspunten voor wat je vastlegt.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Noteer: Een zo feitelijk mogelijke beschrijving van de signalen waardoor het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld ontstaat. Betrek ook feitelijke informatie van collega's of uit het dossier. Leg signalen aan ouder en - zo mogelijk - aan kind voor zodat je ze kan duiden.

Beslismoment: Wat is de vervolgstap? Noteer een van onderstaande uitkomsten en motiveer.

- De in kaart gebrachte signalen hebben een andere verklaring of doen zich niet meer voor: sluit de meldcode en motiveer.
- Meer informatie nodig: eerst meer in kaart brengen, blijf in stap 1. Spreek af wat de tijdsduur is, bijvoorbeeld 2 weken. Weeg dan opnieuw af wat de vervolgstap is.
- Overleg intern (met wie?) en extern (met wie?): ga naar stap 2. Vervolgafspraak: Wanneer wegen we het gevraagde advies.

Hoe leg je op een zorgvuldige manier vast?

- Bevraag ouders op een open, nieuwsgierige manier;
- Wees feitelijk, sluit aan bij wat je hebt gehoord en gezien of waargenomen en vermijd onmiddellijke interpretaties of oordelen;
- Vermeld de bron bij informatie van anderen;
- Leg ook beschermende factoren of signalen die het vermoeden weerspreken vast;
- Leg de reactie van de betrokkenen vast, ook (of juist) als je het niet met hen eens bent.
- Zorg, als er sprake is van een mening, of een hypothese, voor voldoende onderbouwing door feiten en blijf binnen je eigen deskundigheidsterrein;

NB: Licht de aandachtsfunctionaris in wanneer je de meldcode start.

Stap 2: Collegiale consultatie

Bespreek de signalen met je collega('s) en de aandachtsfunctionaris en raadpleeg zo nodig (anoniem) Veilig Thuis. Schakel zo nodig ook een deskundige op het gebied van letselduiding in, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van fysiek letsel.

Noteer: Wie er om advies is of zijn gevraagd, hoe het advies luidt, waarom eventueel wordt afgeweken van de adviezen.

Beslismoment: Wat is de vervolgstap op grond van stap 1 en 2?

- Geen zorgen meer m.b.t. een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld: sluit de meldcode en motiveer.
- Meer informatie nodig: eerst meer in kaart brengen, terug naar stap 1, spreek af welk tijdsbestek en weeg opnieuw.
- Praten met het kind: ga naar stap 3. Leg vast: wat is het doel, wie voert het gesprek, waar en wanneer?
- Praten met de ouder(s): ga naar stap 3. Leg vast: wat is het doel, wie voert het gesprek, waar en wanneer?
- Advies nodig voor het voeren van een gesprek; bij wie, door wie?

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n)

Bespreek de signalen met de ouder(s) en - indien mogelijk - met het kind. Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de leerling, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

- Leg het doel uit van het gesprek;
- Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
- Nodig de ander uit om een reactie hierop te geven;
- Kom pas nà deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen jij hebt gezien, gehoord en waargenomen.

Tips voor het gesprek met de leerling en met ouders zijn te vinden op de site van het NJI:

- Hoe praat ik met ouders over kindermishandeling? | Nederlands Jeugdinstituut
- Hoe praat ik met een kind over vermoedens van kindermishandeling? | Nederlands Jeugdinstituut

Noteer: Met wie er een gesprek is gevoerd over de signalen, de reactie van het kind en/of ouders op deze signalen, de afspraken die zijn gemaakt over een eventueel vervolg en indien al een melding is aangekondigd de reactie op deze melding.

Beslismoment: Wat is de vervolgstap op grond van het gesprek/de gesprekken:

- Advies nodig over vervolgstap: bij wie, door wie, terugkoppeling afspreken en noteren.
- Meer informatie nodig: blijf signalen in kaart brengen, spreek af welk tijdsbestek en wanneer vervolggesprek plaatsvindt.
- Ouders of kind hebben al hulp; vraag - indien relevant - om af te mogen stemmen.

Stap 4: Wegen van de ernst m.b.v. het afwegingskader

Weeg, op basis van stap 1 t/m 3, of er sprake is van een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Ga de vragen van het afwegingskader bij langs.

Noteer: De weging die wordt gemaakt op basis van de beschikbare informatie en (indien van toepassing) de inhoud van het gesprek hierover met Veilig Thuis.

Vijf afwegingsvragen

	1	*Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?* **Nee**: Afsluiten en vastleggen in dossier. **Ja**: Ga verder met afweging 2.
Meldnorm 1	2	*Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?* **Nee**: Ga verder met afweging 3. **Ja**: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	*Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: Melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Ga verder met afweging 4.
	4	*Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: Melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	*Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (anoniem) Veilig Thuis. Zij bieden ondersteuning bij het wegen van geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

Stap 5: Beslissen

1: Melden bij Veilig Thuis?

2: Is hulp organiseren (ook) mogelijk?

Noteer: Het besluit, de inhoud van de melding of de toeleiding naar passende hulp en de afspraken die daarover zijn gemaakt. Leg indien van toepassing ook het besluit om de meldcode af te sluiten vast in het dossier en geef aan waarom dit is besloten.

Beslismoment: Wat is de vervolgstap op grond van de afweging en de genomen beslissing?

- Geen zorgen meer m.b.t. een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld: sluit de meldcode en motiveer.
- Verwijzen naar hulp: wie doet dit en wanneer, warme overdracht, monitoren of hulp is opgestart, alert blijven op signalen.
- Melden bij Veilig Thuis: Wie doet de melding, wat is de terugkoppeling van Veilig Thuis (hoe en door wie wordt de melding opgepakt, welke hulp is ingezet etc.) en wie blijft de situatie monitoren. Koppel terug naar betrokken collega's.

In geval van melden bij Veilig Thuis:

Bespreek de melding vooraf met de ouder(s) en, indien mogelijk, met de leerling. Leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is. Vraag uitdrukkelijk om een reactie.

In geval van bezwaren van de leerling ten aanzien van een melding, overleg dan op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren. Weeg de bezwaren af tegen de noodzaak om de leerling te beschermen tegen de kindermishandeling. Betrek in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling door het doen van een melding daartegen te beschermen. Doe een melding indien naar jouw oordeel de bescherming van de leerling de doorslag moet geven.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken, is alleen mogelijk als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van jou zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn.

Veilig Thuis doet na een melding onderzoek naar de signalen. Zij zullen in gesprek gaan met jou, de leerling en de ouder(s). Zij kunnen hulp in gang zetten maar het kan ook zijn dat ze melden bij de Raad voor Kinderbescherming en/of aangifte doen bij de politie.

In geval van hulp organiseren:

Meen je, op basis van de afweging in stap 4, dat je de leerling redelijkerwijs voldoende kan beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en kindermishandeling, organiseer dan de noodzakelijke hulp. Check of de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp en volg de effecten van deze hulp. Doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint. Waar het bij deze afweging om gaat is dat de beroepskracht beoordeelt of hij zelf, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in voldoende mate effectieve hulp kan

bieden of kan organiseren. In alle gevallen waarin hij meent dat dit niet of maar gedeeltelijk het geval is, doet hij een melding. Indien wordt besloten tot een melding dan dient deze in samenspraak te worden gedaan met het MT. Het MT neemt de uiteindelijke beslissing.

Meldnormen: situaties van onveiligheid

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

- **In alle gevallen van acute onveiligheid** en/of **structurele onveiligheid** en **disclosure** (onthulling: de leerling geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling/ verwaarlozing)*
- In alle andere gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, **in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren** bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat **de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt**.

Wanneer hier sprake van is dan:

- …meld je het vermoeden samen met de aandachtsfunctionaris / directie bij Veilig Thuis;
- …sluit je bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef je duidelijk aan indien de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- …overleg je bij de melding met Veilig Thuis wat je na de melding, binnen de grenzen van jouw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de leerling tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

*In het afwegingskader zijn situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid;
- Structurele onveiligheid;
- Disclosure (onthulling).

Zie de bijlage voor definities, toelichting en voorbeelden van acute en structurele onveiligheid en disclosure.

Deskundigheid eergerelateerd geweld / meisjesbesnijdenis

Bij (een vermoeden van) eergerelateerd geweld dient men altijd een deskundige te raadplegen. Je kunt een op het gebied van eergerelateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis. Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijke of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachts-functionaris eergerelateerd geweld bij de politie.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid t.a.v. de vijf stappen

Hieronder staat beschreven wie verantwoordelijk is voor iedere stap van de meldcode. De eindverantwoordelijkheid voor de beslissing om wel of geen melding te doen, ligt bij de CvB (Commissie van Begeleiding) van de school, waarin o.a. de aandachtsfunctionarissen en de directie zitting hebben. **Een melding bij Veilig Thuis wordt gedaan uit naam van de directie.**

Het zetten van de stappen van de meldcode is een verantwoordelijkheid van:

Stap 1: **Signaleren** en documenteren: **Leerkracht.**

Stap 2: **Overleg** met directe collega's en aandachtsfunctionaris: **Leerkracht.**

Stap 3: **Gesprek** met de betrokkene(n): **Leerkracht en/of aandachtsfunctionaris.**

Stap 4: **Wegen** van het geweld: **Leerkracht en aandachtsfunctionaris.**

Stap 5: **Beslissen**: hulp organiseren en/of melden: **Leerkracht en aandachtsfunctionaris.**

NB: Bij afwezigheid van de aandachtsfunctionaris wordt een ander lid van de CvB betrokken.

Implementatie van het protocol

- Binnen de school wordt gewerkt met de meldcode die voldoet aan de eisen van de wet;
- Er wordt binnen de school bekendheid gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- De meldcode wordt opgenomen in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers;
- Jaarlijks komt de meldcode terug in een teamvergadering in de vorm van een training, gericht op bekendheid van het protocol, signaleren en registreren, zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de meldcode;
- Implementatieplan komend schooljaar: in okt. een bijeenkomst voor nieuwe personeelsleden, in feb. een herhaling en verdieping voor iedereen;
- De aandachtsfunctionaris volgt minimaal jaarlijks een bijscholingsdag van de LVAK;
- Er zijn voldoende deskundigen beschikbaar die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode: naast de directe aandachtsfunctionarissen (GW) zijn meer mensen binnen de CvB van It Twaluk geschoold in de meldcode;
- De meldcode sluit aan op de werkprocessen binnen de school;
- De werking van de meldcode wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig worden acties in gang gezet om de kennis en het gebruik van de meldcode te bevorderen.

Vertrouwelijke informatie

Privacy

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De Wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Uitgangspunt binnen de school

Alle medewerkers van de school behandelen vertrouwelijke informatie zorgvuldig, respectvol en uitsluitend voor doeleinden die verband houden met hun werkzaamheden. Vertrouwelijke informatie wordt alleen gedeeld wanneer daarvoor een wettelijke grondslag bestaat of wanneer dit noodzakelijk is voor de begeleiding, ondersteuning, veiligheid of ontwikkeling van een leerling. Vertrouwelijke informatie wordt alleen gedeeld wanneer dit noodzakelijk, rechtmatig en zorgvuldig gebeurt, waarbij de belangen en privacy van leerlingen, ouders en medewerkers altijd centraal staan.

Verantwoordelijkheid

Alle medewerkers van de school behandelen vertrouwelijke informatie zorgvuldig, respectvol en uitsluitend voor doeleinden die verband houden met hun werkzaamheden. Vertrouwelijke informatie wordt alleen gedeeld wanneer daarvoor een wettelijke grondslag bestaat of wanneer dit noodzakelijk is voor de begeleiding, ondersteuning, veiligheid of ontwikkeling van een leerling.

Bij het delen van vertrouwelijke informatie gelden de volgende regels:

- Informatie wordt alleen gedeeld met personen die deze informatie nodig hebben voor de uitvoering van hun functie.
- Binnen het schoolteam geldt het principe: "need to know" (en niet “nice to know”).
- Gegevens worden uitsluitend gedeeld via veilige en door de school goedgekeurde communicatiemiddelen.
- Bij het versturen van gevoelige informatie per e-mail worden passende beveiligings-maatregelen genomen.
- Informatie over leerlingen wordt niet gedeeld met derden zonder toestemming van ouders/verzorgers, tenzij een wettelijke verplichting of zwaarwegend belang (zoals de veiligheid van het kind) dit noodzakelijk maakt.

Beroepsgeheim in relatie tot het meldrecht

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is. Dit is het geval bij ernstige vormen van huiselijk geweld of kindermishandeling, waarbij de betrokkenen zelf niet of onvoldoende mee kunnen of willen werken.

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een persoon zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (art. 5.2.6 WMO). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als zijn cliënt, patiënt of leerling daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een cliënt, patiënt of leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt.

NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme gegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest.

Documenteren in ParnasSys

De medcode staat als notitie in ParnasSys (**Meldcode**). Wanneer de meldcode wordt gestart, wordt deze notitie aangemaakt en tegelijkertijd licht je de aandachtsfunctionaris hierover in. Wanneer de meldcode afgesloten wordt, wordt dit vermeld in de naam van de ParnasSys notitie (**Meldcode afgesloten**). De inhoudelijke redenen hiertoe worden beschreven in de notitie.

Verwijsindex

Het is niet altijd duidelijk wie er allemaal bij een kind of gezin betrokken zijn. Wanneer professionals dit wel weten, kunnen ze de zorg op elkaar afstemmen. Voor een kind en/of gezin is het soms lastig om bij te houden wie er wanneer en waarvoor betrokken was. Door iedereen rondom een jeugdige samen te laten werken kan er betere zorg verleend worden. Hiervoor is het nodig om elkaar (professionals) in beeld te hebben. Dit is dan ook de bedoeling van de Verwijsindex Fryslân: elkaar in beeld brengen.

Omdat veel van onze leerlingen te maken hebben met hulpverlening, worden alle leerlingen preventief in de verwijsindex vermeld. Dit wordt gedaan door de administratie bij plaatsing van het kind op It Twalûk. Voor meer informatie: verwijsindexfryslan.nl.

Participatie van kinderen: hoorrecht

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Indien mogelijk wordt in stap 3 van het protocol ook met de leerling gesproken (zie website NJI voor tips). Geheimhouding mag nooit toegezegd worden. In het gesprek wordt afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het kind. Uitgangspunt is dat de eigen klassenleiding met de leerling in gesprek gaat, tenzij er redenen zijn om hier van af te wijken. De klassenleiding kent de leerling het best en is doorgaans vertrouwd voor de leerling. In het gesprek wordt de leerling geïnformeerd over wat veilig opgroeien is. Het is hierbij belangrijk om de leerling expliciet te ontschuldigen. Het kind wordt meegenomen in de vervolgstappen. Misschien heeft de leerling zelf ook nagedacht over oplossingen?

Luister naar de visie van het kind. Denk hierbij aan:

- De mening van het kind over bestaande zorgen.
- De door het kind geopperde oplossingen.
- De mening over voorgestelde beslissingen.

Eventueel kan er besloten worden om samen met het kind naar Veilig Thuis te bellen.

Bijlage 1: Definitie, toelichting en voorbeelden van situaties van onveiligheid

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld.

Acute onveiligheid:

Definitie	**Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.**
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de áfwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene.

	• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken. • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid:

Definitie	**Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties.**
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure (onthulling):

Definitie	**Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.**
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, eergerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeeld	• Minderjarige die vertelt (bijv.) geslagen te worden door een ouder.

Bijlage 2: De vijf stappen van de meldcode

